

[Miljøministeren]

I perioden indtil de fremtidige indvindingsområder er ryddet op, vil tempoet i oprydningen inden for de øvrige områder være nedsat betydeligt. Hvor det konkret vurderes, at der kan opnås en væsentlig, blivende effekt over for grundvandet af en indsats, og at omkostningerne står i et rimeligt forhold til vigtigheden af den truede ressource, kan en indsats dog også komme på tale uden for de højest prioriterede områder. Den overordnede strategi vil dog være, at indsatsen i en årrække målrettes til sikring af de fremtidige indvindingsområder.

En effektiv beskyttelse af et grundvandsopland kræver, at der sættes ind mod samtlige forureningstrusler i oplandet. Eksempelvis må oprydningen af affaldsdepoter i et fremtidigt indvindingsområde ses i sammenhæng med indsatsen for at nedbringe nitratbelastningen fra landbruget.

4. Begrænsninger af vandforbruget

Indsatsen må rettes mod at begrænse det nødvendige forbrug af vand. Det drejer sig om den del af vandforbruget, der dels skyldes dårlige forbrugsvaner, der er opbygget som følge af, at vand har været et let tilgængeligt og billigt forbrugsgode, dels skyldes uhensigtsmæssige valg af teknologi i produktionen. Endelig skal tabet på ledningsnettet fra vandværket og til forbrugerne nedbringes. En begrænsning af vandforbruget bør søges opnået i alle egne af landet, men behovet herfor er klart størst i de egne, hvor forbruget er stort i forhold til vandressourcens størrelse.

For de større vandforsyninger udgør det gennemsnitlige tab i ledningsnettet godt 9 pct. af den udpumpede vandmængde. Tabet har gennem de seneste 10 år udvist en let faldende tendens. For de mindre vandforsyninger må det vurderes, at det procentvise tab varierer betydelig mere alt afhængigt af ledningsnettets længde og vedligeholdelsesstand. For visse mindre vandforsyninger er der fundet tab på op mod 50 pct. af den udpumpede vandmængde, medens ledningstab på andre mindre vandforsyninger er af samme størrelsesorden som på de større værker. Undersøgelser har vist, at det ved en intensiv indsats er muligt at nedbringe tabet til ca. 5 pct. af den udpumpede vandmængde.

Husholdningernes forbrug af vand kan påvirkes ved at registrere unormale forbrugsafvigelser, minimere forsyningstrykket, begrænse havevanding, opsætte vandmålere og gennemføre forbrugeroplysning.

Særligt om vandmålere kan anføres, at en større udbredelse af disse erfaringsmæssigt i sig selv vil være et effektivt middel til at begrænse vandforbruget. Betaling efter individuel måling vil desuden sikre, at der skabes en direkte sammenhæng mellem vandforbruget og vandregningens størrelse.

De fleste større vandforsyninger afregner efter målt vandforbrug – enten ved måling af forbruget i den enkelte husstand eller ved en samlet måling af vandforbruget for flere husstande. Derimod afregner mange mindre vandværker efter skønnet forbrug.

Der findes i Danmark ca. 2,2 mio. husstande. Heraf bor omkring 850.000 i etageejendomme, hvor vandforbruget oftest måles samlet for den enkelte ejendom som helhed. På grund af installationernes udformning kan det i etageejendomme være vanskeligt – og kræve opsætning af flere vandmålere pr. lejlighed – at måle forbruget i den enkelte husstand. Dette gælder især i den gamle boligmasse.

Der er i dag skønsmæssigt opsat i alt 600.000 vandmålere. Det kan endvidere anslås, at for de større vandværkers vedkommende er der ca. 400.000 husstande, hvor forbruget i dag fastsættes efter skøn. I den udstrækning disse husstande bor i eget hus, vil der umiddelbart være mulighed for at opsætte vandmålere. Udgifterne til opsætning af vandmålere bør naturligvis under alle omstændigheder stå i et rimeligt forhold til de fordele, der kan opnås.

Regeringen har derfor nedsat et udvalg under forsæde af Boligministeriet, der bl.a. skal undersøge mulighederne for at indføre individuel forbrugsafregning for vand. Der er tillige på finanslovsforslaget for 1993 afsat 7,5 mio. kr. under Boligministeriet til udviklingsprojekter, der bl.a. kan omfatte måling af leverancer, herunder vand, til beboelsesejendomme og til de enkelte husstande.

Det kan anslås, at mulighederne for vandbesparelser i husholdningerne på lang sigt udgør op til ca. 25 pct. af det nuværende vandforbrug. En sådan besparelse forudsætter dog en udskiftning af en række større installationer såsom armaturer og toiletter i husholdninger-